

REFERAT Opgaveudvalg Strategi for fællesskaber for børn og unge (2015 - 2016) d. 21-10-2015

Mødedato Onsdag d. 21. oktober 2015 kl. 00:00

Mødested

Indholdsfortegnelse

Dagsorden.....	3
Referat.....	11

Punkt 1: Dagsorden

Referat af møde i Opgaveudvalg Strategi for fællesskaber for børn og unge

Mødetidspunkt 21-10-2015 19:00
Mødeafholdelse Gentofte Rådhus, udvalgsværelse D

Protokollen blev læst
og mødet hævet kl.: 21.00

Tilstede:

Michael Fenger, Karen Riis Kjølby, Ulrik Borch, Jeanne Toxværd, Christian Buje Tingleff, Heidi Fink Hesselholt, Mona Samir Hansen, Monica Svendsmark Hansen, Gitte Hylleholt Bøttger, Hanne Bertelsen, Claus Tomzak Nyeland, Eva Dam, Karen Gotthjælp Søeberg, Anina Wegeberg, Knud Nordentoft, Karen Mosbæk Tinggaard, Per Christensen.

Fraværende: Mads Stenfatt, Patricia Liphay.

Indholdsfortegnelse

Opgaveudvalg Strategi for fællesskaber for børn og unge

21-10-2015 19:00

1 (Åben) Andet møde i Opgaveudvalg for strategi for fællesskaber for børn og unge.....3

1 (Åben) Andet møde i Opgaveudvalg for strategi for fællesskaber for børn og unge

Sags ID: EMN-2015-15911

Resumé

Opgaveudvalget for Strategi for fællesskaber for børn og unge mødes på andet møde, og i forlængelse af første møde er der fokus på at:

- danne en fælles forståelse af opgaven med at tydeliggøre en strategi for fællesskaber
- drøfte opgaveudvalgets arbejde og arbejdsform, herunder milepælsplan

Baggrund

Opgaveudvalget havde på første møde den 7. oktober indledende dialoger om, hvor strategien kan gøre en forskel, ud fra de forskellige perspektiver og erfaringer som medlemmerne allerede har med fællesskaber. Endvidere etablerede opgaveudvalget en indledende fælles forståelse for opgaven "en tydelig strategi".

På dette andet møde i opgaveudvalget fortsætter medlemmerne drøftelserne. Drøftelserne tager dels afsæt i første møde, og inddrager endvidere materiale fra Børne- og Skoleudvalgets dialogmøde om fællesskaber den 4. maj 2015. På dialogmødet i maj blev der rettet fokus på, hvordan vi forstår fællesskaber, samt bestyrelser og ledelsers roller i fællesskaber for henholdsvis dagtilbud og skoler.

Børne- og Skoleudvalget gives på deres møde i november en status på Opgaveudvalgets foreløbige drøftelser på de to første møder.

Dagsordenspunkter til Opgaveudvalgets andet møde den 21. oktober 2015 er som følger:

1) Velkomst og dialog om en fælles forståelse af status på fællesskaber

Velkomst og refleksioner siden sidst, ved udvalgets formand Peter Michael Fenger
Dialog om medlemmernes refleksioner siden første møde

2) Hvor og hvordan kan strategien gøre en forskel, se bilag 1 – *Dias fra workshops fra Børne- og Skoleudvalgets dialogmøde om fællesskaber den 4. maj 2015*

Opgaveudvalget er i tre grupper i dialog om følgende tre emner:

- 1) Hvordan forstår vi fællesskaber.
Dialogen tager sit afsæt i input fra første møde i opgaveudvalget, samt i visionsteksten "Forskellighed som styrke"

Ansvar og roller

- 2) Forældrebestyrelser og forældre
Dialogen tager afsæt i input fra 4. maj (jf. bilag 1, side 1): "Hvad kan forældrebestyrelserne gøre, for at understøtte forældrenes rolle i realisering af fællesskaber?". Endvidere inddrages i drøftelserne forældrerolle og ansvar som den beskrives i visionen "Tryghed, leg og læring – børn forandrer verden":
"Forældre er bevidste om ansvaret for deres barn i fællesskabet" samt i visionen

”Læring uden grænser”: ”Forældre har en særlig forpligtigelse til at bidrage til og være en del af dette fællesskab, hvor man lærer af og sammen med andre”

3) Ledere og medarbejdere

Dialogen tager afsæt i input fra 4. maj (jf. bilag 1, side 2): ” Hvad skal være tydeligt i en strategi, for at lederne får en god handleplatform for at realisere visionen?”.

I drøftelserne af de tre emner indgår endvidere overvejelser om indikatorer for succes. Som forberedelse til mødet læses opsamling fra dialogmødet den 4. maj, i form af dias fra workshops, vedhæftet som bilag 1.

3) Ønsker til arbejdsform og arbejdsgrupper, se bilag 2: *Møder og milepæle*, samt bilag 3 og 4 der er to historiske dokumenter, som viser den hidtidige strategiske retning og indsatser i arbejdet med fællesskaber for børn og unge, som opgaveudvalget med fordel kan orientere sig i:

bilag 3: *Udviklingen i forhold til børn og unge med hhv. Autisme Spektrum Forstyrrelse (ASF) og ADHD*

bilag 4: *Sammenhængende indsats, vejledning og procedure*

Opgaveudvalget kvalificerer på baggrund af bilag 3 og 4 plan for møder og milepæle (jf. bilag 2), samt formulerer forslag til de første skridt i udvalgets arbejde.

4) Afrunding

Opsamling på medlemmernes erfaringer fra de to første møder, med henblik på justering i tilrettelæggelse af møderne
Kvalificering af milepælsplan og nedsættelse af arbejdsgrupper

Indstilling

Til opgaveudvalget for Strategi for fællesskaber for børn og unge:

1. At opgaveudvalget etablerer en forståelse af opgaven med at formulere forslag til en tydelig strategi for fællesskab for børn og unge.
2. At opgaveudvalget beslutter arbejdsform, herunder milepæle og arbejdsgrupper.

Tidligere beslutninger:

.

Beslutninger:

Opgaveudvalget drøftede på mødet, hvor og hvordan strategien kan gøre en forskel. Slutteligt drøftede opgaveudvalget kort ønsker til arbejdsform og arbejdsgrupper.

Dialogerne om, hvor og hvordan en strategi kan gøre en forskel, var delt op i tre temaer: Hvordan forstår vi fællesskaber, forældre og forældrebestyrelses rolle i realisering af fællesskaber og strategien som ledelsesmæssigt værktøj.

Hvordan forstår vi fællesskaber?

Dialogen om, hvordan vi forstår fællesskaber, tog afsæt i visions-udsagnet ”Forskellighed som styrke”.

Det blev her fremhævet, at værdifulde fællesskaber er rummelige, forskellige, fleksible og værdifulde – og giver plads til forskellighed. Forskellighed er en styrke, fordi man flytter sig, har progression, når man møder forskellighed og fordi mangfoldighed er virkeligheden. Endvidere at forskellighed er en styrke, når det fremmer overskud til at hjælpe, når alle har en rolle og bidrager med det man kan, og når der er plads til dem, der ønsker at være med – og plads til dem der måtte ønske at være med i andre fællesskaber.

Der blev også peget på at ”forskellighed som styrke” udleveres gennem de voksnes erkendelse og handling, herunder:

- At der er behov for udvikling af et fælles sprog, der favner mangfoldighed og forskellighed – og som ikke fastlåser i kategorier og positioner
- At der skal ske en ”afblegning” af det perfekte
- En erkendelse af at mennesker er forskellige
- En erkendelse af at forskellighed også rummer succes
- At de voksnes egen adfærd afspejler forskellighed som styrke, fordi børn spejler sig i de voksne som rollemodeller
- At de voksne er åbne omkring børns forskellighed og at de voksne sætter børns ressourcer og kompetencer i spil gennem handling
- At de voksne understøtter traditioner, der fremmer fællesskaber og forskellighed som styrke
- At de voksne har og bruger deres kompetencer til at understøtte ”forskellighed som styrke”.

Opgaveudvalget havde en nuanceret drøftelse af de professionelle voksnes og forældrenes roller og ansvar.

Forældrebestyrelser og forældre

Denne dialog tog afsæt i arbejdsopgavens spørgsmål: ”Hvad kan forældrebestyrelserne gøre, for at understøtte forældrenes rolle i realisering af fællesskaber?”, og særligt blev følgende udsagn fra Børne- og Skoleudvalgets dialogmøde om fællesskaber den 4. maj drøftet og udfoldet:

- *Skolebestyrelsen skal definere fællesskabet på skolen – italesætte fællesskaber og forventninger til forældrene og gentage budskabet i samarbejde med kontaktførelserne gennem hele skoleforløbet.*
- *Formulere et værdisæt, der på lavpraktisk vis beskriver, hvilket forventninger man har til for eksempel legeaftaler, fødselsdage og i det hele taget fællesskabsfremmende aktiviteter. Dette skal naturligvis ske med respekt for den enkeltes forskellighed.*

Der blev rettet fokus på, at bestyrelserne i samarbejde med (kontakt-)forældrene har ansvar for, at der fortløbende bliver fulgt op på disse fællesskabsfremmende aktiviteter.

Endvidere blev der peget på, at forældrebestyrelserne skal være i dialog med forældrene tidligt, for eksempel at disse temaer tages op på forældremøder, når der starter et nyt barn i en gruppe i en daginstitution og på forældremøder i indskolingen.

- *Fællesskaber sker gennem engagement og tydelig dialog, som skaber gensidig forståelse og respekt. Vi skal forvente noget af hinanden, og huske at inkludere dem med færre ressourcer.*

Opgaveudvalget udfoldede dette udsagn gennem konkrete gode erfaringer. For eksempel blev der nævnt en situation, hvor forældre til et barn i en sårbar position, havde fortalt om deres barn på et forældremøde, hvilket gav en god forståelse i forældregruppen for dette barn. Der blev endvidere peget på, at dialoger om dette kræver en særlig grad af tillid, som skal opbygges i forældrefællesskaberne. Denne tillid kan understøttes på forskellig måde, for eksempel ved at alle forældre på første forældremøde i 0. klasse fortæller om deres barns styrker og udviklingspotentialer. Endvidere blev det påpeget, at denne åbenhed fordrer en erkendelse hos de pågældende forældre af, at deres barn er i en sårbar position.

Strategien skal understøtte denne åbenhed på forskellig vis. Det kan for eksempel være gennem overgangspapirerne, som benyttes når et barn skal fra børnehave til skole. Her kan indarbejdes en opfordring til, at forældre til børn i sårbare positioner allerede tidligt i forløbet fortæller de andre forældre om de udfordringer, deres barn er i.

Ledere og medarbejdere

Denne dialog tog afsæt i strategien som ledelsesmæssigt værktøj, med arbejdsspørgsmålet: "Hvad skal være tydeligt i en strategi, for at lederne får en god handleplatform for at realisere visionen?". Særligt sammenhæng ved overgang og forebyggende indsats samt strategiens vision, mål og værdier blev her sat i fokus.

Sammenhæng ved overgang og forebyggende indsats:

Strategien skal underbygge en systematik for lederne, når et barn skifter tilbud, herunder at viden om det enkelte barn gives videre til kommende tilbud. Strategien skal understøtte, at der arbejdes forebyggende.

Endvidere skal strategien understøtte at forældre inddrages, og strategien skal tydeliggøre, at sammenhæng i et skifte mellem to tilbud er for at gavne barnet.

Strategien skal indeholde en overordnet vision, mål og værdier:

- Strategien skal understøtte fællesskab som en del af kulturen på institutioner og skoler
- Værdierne skal afspejle en fælles holdning til fællesskaber
- Strategien skal understøtte fleksible strukturer, så skoler/institutioner passer til børnene og ikke omvendt
- Institutionerne og skolerne skal omsætte strategiens overordnede vision, mål og værdier til egne handleplaner

- Institutionerne og skolerne skal arbejde med strategiens værdier, så de omsættes til "børnesprog", og så strategien giver ejerskab både for børn, forældre og medarbejdere
- Strategien skal tydeliggøre rolle og ansvar for børn og voksne (ledelse, medarbejdere og forældre). Herved understøtter strategien, at alle parter ved hvad de skal og hvilke krav, man kan stille til hinanden
- Strategien skal give ledelsen handlekraft og mandat til at udleve institutionens/skolens mål og værdier.

Ønsker til arbejdsform og arbejdsgrupper

Opgaveudvalget udtrykte ønske om at komme tættere på en fælles forståelse af opgaven med at udvikle forslag til en tydelig strategi på næste møde, som er i december. Endvidere blev der udtrykt ønske om nærmere indsigt i hvilke strategiske pejlemærker, der ligger til grund for den nuværende indsats på området.

Opgaveudvalget besluttede, at der inden næste møde inviteres til et arbejds møde, hvor de medlemmer, der ønsker at deltage, drøfter indikatorer for succes for strategi for fællesskaber.

Bilag

1. Bilag 1 - Input fra workshops på BOS Dialogmøde om Fællesskab 4. maj 2015 (759034 - EMN-2015-15911)
2. Bilag 2 - Møder og milepæle (770205 - EMN-2015-15911)
3. Bilag 3 - Udviklingen i forhold til børn og unge med hhv. Autisme Spektrum Fprstyrrelse (ASF) og ADHD (770262 - EMN-2015-15911)
4. Bilag 4 - Sammenhængende indsats, vejledning og procedure (770268 - EMN-2015-15911)

Punkt 2: Referat

Referat af møde i Opgaveudvalg Strategi for fællesskaber for børn og unge

Mødetidspunkt 21-10-2015 19:00
Mødeafholdelse Gentofte Rådhus, udvalgsværelse D

Protokollen blev læst
og mødet hævet kl.: 21.00

Tilstede:

Michael Fenger, Karen Riis Kjølby, Ulrik Borch, Jeanne Toxværd, Christian Buje Tingleff, Heidi Fink Hesselholt, Mona Samir Hansen, Monica Svendsmark Hansen, Gitte Hylleholt Bøttger, Hanne Bertelsen, Claus Tomzak Nyeland, Eva Dam, Karen Gotthjælp Søeberg, Anina Wegeberg, Knud Nordentoft, Karen Mosbæk Tinggaard, Per Christensen.

Fraværende: Mads Stenfatt, Patricia Liphay.

Indholdsfortegnelse

Opgaveudvalg Strategi for fællesskaber for børn og unge

21-10-2015 19:00

1 (Åben) Andet møde i Opgaveudvalg for strategi for fællesskaber for børn og unge.....3

1 (Åben) Andet møde i Opgaveudvalg for strategi for fællesskaber for børn og unge

Sags ID: EMN-2015-15911

Resumé

Opgaveudvalget for Strategi for fællesskaber for børn og unge mødes på andet møde, og i forlængelse af første møde er der fokus på at:

- danne en fælles forståelse af opgaven med at tydeliggøre en strategi for fællesskaber
- drøfte opgaveudvalgets arbejde og arbejdsform, herunder milepælsplan

Baggrund

Opgaveudvalget havde på første møde den 7. oktober indledende dialoger om, hvor strategien kan gøre en forskel, ud fra de forskellige perspektiver og erfaringer som medlemmerne allerede har med fællesskaber. Endvidere etablerede opgaveudvalget en indledende fælles forståelse for opgaven "en tydelig strategi".

På dette andet møde i opgaveudvalget fortsætter medlemmerne drøftelserne. Drøftelserne tager dels afsæt i første møde, og inddrager endvidere materiale fra Børne- og Skoleudvalgets dialogmøde om fællesskaber den 4. maj 2015. På dialogmødet i maj blev der rettet fokus på, hvordan vi forstår fællesskaber, samt bestyrelsers og ledelsers roller i fællesskaber for henholdsvis dagtilbud og skoler.

Børne- og Skoleudvalget gives på deres møde i november en status på Opgaveudvalgets foreløbige drøftelser på de to første møder.

Dagsordenspunkter til Opgaveudvalgets andet møde den 21. oktober 2015 er som følger:

1) Velkomst og dialog om en fælles forståelse af status på fællesskaber

Velkomst og refleksioner siden sidst, ved udvalgets formand Peter Michael Fenger
Dialog om medlemmernes refleksioner siden første møde

2) Hvor og hvordan kan strategien gøre en forskel, se bilag 1 – *Dias fra workshops fra Børne- og Skoleudvalgets dialogmøde om fællesskaber den 4. maj 2015*

Opgaveudvalget er i tre grupper i dialog om følgende tre emner:

- 1) Hvordan forstår vi fællesskaber.
Dialogen tager sit afsæt i input fra første møde i opgaveudvalget, samt i visionsteksten "Forskellighed som styrke"

Ansvar og roller

- 2) Forældrebestyrelser og forældre
Dialogen tager afsæt i input fra 4. maj (jf. bilag 1, side 1): "Hvad kan forældrebestyrelserne gøre, for at understøtte forældrenes rolle i realisering af fællesskaber?". Endvidere inddrages i drøftelserne forældrerolle og ansvar som den beskrives i visionen "Tryghed, leg og læring – børn forandrer verden":
"Forældre er bevidste om ansvaret for deres barn i fællesskabet" samt i visionen

”Læring uden grænser”: ”Forældre har en særlig forpligtigelse til at bidrage til og være en del af dette fællesskab, hvor man lærer af og sammen med andre”

3) Ledere og medarbejdere

Dialogen tager afsæt i input fra 4. maj (jf. bilag 1, side 2): ” Hvad skal være tydeligt i en strategi, for at lederne får en god handleplatform for at realisere visionen?”.

I drøftelserne af de tre emner indgår endvidere overvejelser om indikatorer for succes. Som forberedelse til mødet læses opsamling fra dialogmødet den 4. maj, i form af dias fra workshops, vedhæftet som bilag 1.

3) Ønsker til arbejdsform og arbejdsgrupper, se bilag 2: *Møder og milepæle*, samt bilag 3 og 4 der er to historiske dokumenter, som viser den hidtidige strategiske retning og indsatser i arbejdet med fællesskaber for børn og unge, som opgaveudvalget med fordel kan orientere sig i:

bilag 3: *Udviklingen i forhold til børn og unge med hhv. Autisme Spektrum Forstyrrelse (ASF) og ADHD*

bilag 4: *Sammenhængende indsats, vejledning og procedure*

Opgaveudvalget kvalificerer på baggrund af bilag 3 og 4 plan for møder og milepæle (jf. bilag 2), samt formulerer forslag til de første skridt i udvalgets arbejde.

4) Afrunding

Opsamling på medlemmernes erfaringer fra de to første møder, med henblik på justering i tilrettelæggelse af møderne
Kvalificering af milepælsplan og nedsættelse af arbejdsgrupper

Indstilling

Til opgaveudvalget for Strategi for fællesskaber for børn og unge:

1. At opgaveudvalget etablerer en forståelse af opgaven med at formulere forslag til en tydelig strategi for fællesskab for børn og unge.
2. At opgaveudvalget beslutter arbejdsform, herunder milepæle og arbejdsgrupper.

Tidligere beslutninger:

.

Beslutninger:

Opgaveudvalget drøftede på mødet, hvor og hvordan strategien kan gøre en forskel. Slutteligt drøftede opgaveudvalget kort ønsker til arbejdsform og arbejdsgrupper.

Dialogerne om, hvor og hvordan en strategi kan gøre en forskel, var delt op i tre temaer: Hvordan forstår vi fællesskaber, forældre og forældrebestyrelses rolle i realisering af fællesskaber og strategien som ledelsesmæssigt værktøj.

Hvordan forstår vi fællesskaber?

Dialogen om, hvordan vi forstår fællesskaber, tog afsæt i visions-udsagnet "Forskellighed som styrke".

Det blev her fremhævet, at værdifulde fællesskaber er rummelige, forskellige, fleksible og værdifulde – og giver plads til forskellighed. Forskellighed er en styrke, fordi man flytter sig, har progression, når man møder forskellighed og fordi mangfoldighed er virkeligheden. Endvidere at forskellighed er en styrke, når det fremmer overskud til at hjælpe, når alle har en rolle og bidrager med det man kan, og når der er plads til dem, der ønsker at være med – og plads til dem der måtte ønske at være med i andre fællesskaber.

Der blev også peget på at "forskellighed som styrke" udleveres gennem de voksnes erkendelse og handling, herunder:

- At der er behov for udvikling af et fælles sprog, der favner mangfoldighed og forskellighed – og som ikke fastlåser i kategorier og positioner
- At der skal ske en "afblegning" af det perfekte
- En erkendelse af at mennesker er forskellige
- En erkendelse af at forskellighed også rummer succes
- At de voksnes egen adfærd afspejler forskellighed som styrke, fordi børn spejler sig i de voksne som rollemodeller
- At de voksne er åbne omkring børns forskellighed og at de voksne sætter børns ressourcer og kompetencer i spil gennem handling
- At de voksne understøtter traditioner, der fremmer fællesskaber og forskellighed som styrke
- At de voksne har og bruger deres kompetencer til at understøtte "forskellighed som styrke".

Opgaveudvalget havde en nuanceret drøftelse af de professionelle voksnes og forældrenes roller og ansvar.

Forældrebestyrelser og forældre

Denne dialog tog afsæt i arbejdsopgavens spørgsmål: "Hvad kan forældrebestyrelserne gøre, for at understøtte forældrenes rolle i realisering af fællesskaber?", og særligt blev følgende udsagn fra Børne- og Skoleudvalgets dialogmøde om fællesskaber den 4. maj drøftet og udfoldet:

- *Skolebestyrelsen skal definere fællesskabet på skolen – italesætte fællesskaber og forventninger til forældrene og gentage budskabet i samarbejde med kontaktførældrene gennem hele skoleforløbet.*
- *Formulere et værdisæt, der på lavpraktisk vis beskriver, hvilket forventninger man har til for eksempel legeaftaler, fødselsdage og i det hele taget fællesskabsfremmende aktiviteter. Dette skal naturligvis ske med respekt for den enkeltes forskellighed.*

Der blev rettet fokus på, at bestyrelserne i samarbejde med (kontakt-)forældrene har ansvar for, at der fortløbende bliver fulgt op på disse fællesskabsfremmende aktiviteter.

Endvidere blev der peget på, at forældrebestyrelserne skal være i dialog med forældrene tidligt, for eksempel at disse temaer tages op på forældremøder, når der starter et nyt barn i en gruppe i en daginstitution og på forældremøder i indskolingen.

- *Fællesskaber sker gennem engagement og tydelig dialog, som skaber gensidig forståelse og respekt. Vi skal forvente noget af hinanden, og huske at inkludere dem med færre ressourcer.*

Opgaveudvalget udfoldede dette udsagn gennem konkrete gode erfaringer. For eksempel blev der nævnt en situation, hvor forældre til et barn i en sårbar position, havde fortalt om deres barn på et forældremøde, hvilket gav en god forståelse i forældregruppen for dette barn. Der blev endvidere peget på, at dialoger om dette kræver en særlig grad af tillid, som skal opbygges i forældrefællesskaberne. Denne tillid kan understøttes på forskellig måde, for eksempel ved at alle forældre på første forældremøde i 0. klasse fortæller om deres barns styrker og udviklingspotentialer. Endvidere blev det påpeget, at denne åbenhed fordrer en erkendelse hos de pågældende forældre af, at deres barn er i en sårbar position.

Strategien skal understøtte denne åbenhed på forskellig vis. Det kan for eksempel være gennem overgangspapirerne, som benyttes når et barn skal fra børnehave til skole. Her kan indarbejdes en opfordring til, at forældre til børn i sårbare positioner allerede tidligt i forløbet fortæller de andre forældre om de udfordringer, deres barn er i.

Ledere og medarbejdere

Denne dialog tog afsæt i strategien som ledelsesmæssigt værktøj, med arbejdsspørgsmålet: "Hvad skal være tydeligt i en strategi, for at lederne får en god handleplatform for at realisere visionen?". Særligt sammenhæng ved overgang og forebyggende indsats samt strategiens vision, mål og værdier blev her sat i fokus.

Sammenhæng ved overgang og forebyggende indsats:

Strategien skal underbygge en systematik for lederne, når et barn skifter tilbud, herunder at viden om det enkelte barn gives videre til kommende tilbud. Strategien skal understøtte, at der arbejdes forebyggende.

Endvidere skal strategien understøtte at forældre inddrages, og strategien skal tydeliggøre, at sammenhæng i et skifte mellem to tilbud er for at gavne barnet.

Strategien skal indeholde en overordnet vision, mål og værdier:

- Strategien skal understøtte fællesskab som en del af kulturen på institutioner og skoler
- Værdierne skal afspejle en fælles holdning til fællesskaber
- Strategien skal understøtte fleksible strukturer, så skoler/institutioner passer til børnene og ikke omvendt
- Institutionerne og skolerne skal omsætte strategiens overordnede vision, mål og værdier til egne handleplaner

- Institutionerne og skolerne skal arbejde med strategiens værdier, så de omsættes til "børnesprog", og så strategien giver ejerskab både for børn, forældre og medarbejdere
- Strategien skal tydeliggøre rolle og ansvar for børn og voksne (ledelse, medarbejdere og forældre). Herved understøtter strategien, at alle parter ved hvad de skal og hvilke krav, man kan stille til hinanden
- Strategien skal give ledelsen handlekraft og mandat til at udleve institutionens/skolens mål og værdier.

Ønsker til arbejdsform og arbejdsgrupper

Opgaveudvalget udtrykte ønske om at komme tættere på en fælles forståelse af opgaven med at udvikle forslag til en tydelig strategi på næste møde, som er i december. Endvidere blev der udtrykt ønske om nærmere indsigt i hvilke strategiske pejlemærker, der ligger til grund for den nuværende indsats på området.

Opgaveudvalget besluttede, at der inden næste møde inviteres til et arbejds møde, hvor de medlemmer, der ønsker at deltage, drøfter indikatorer for succes for strategi for fællesskaber.

Bilag

1. Bilag 1 - Input fra workshops på BOS Dialogmøde om Fællesskab 4. maj 2015 (759034 - EMN-2015-15911)
2. Bilag 2 - Møder og milepæle (770205 - EMN-2015-15911)
3. Bilag 3 - Udviklingen i forhold til børn og unge med hhv. Autisme Spektrum Fprstyrrelse (ASF) og ADHD (770262 - EMN-2015-15911)
4. Bilag 4 - Sammenhængende indsats, vejledning og procedure (770268 - EMN-2015-15911)